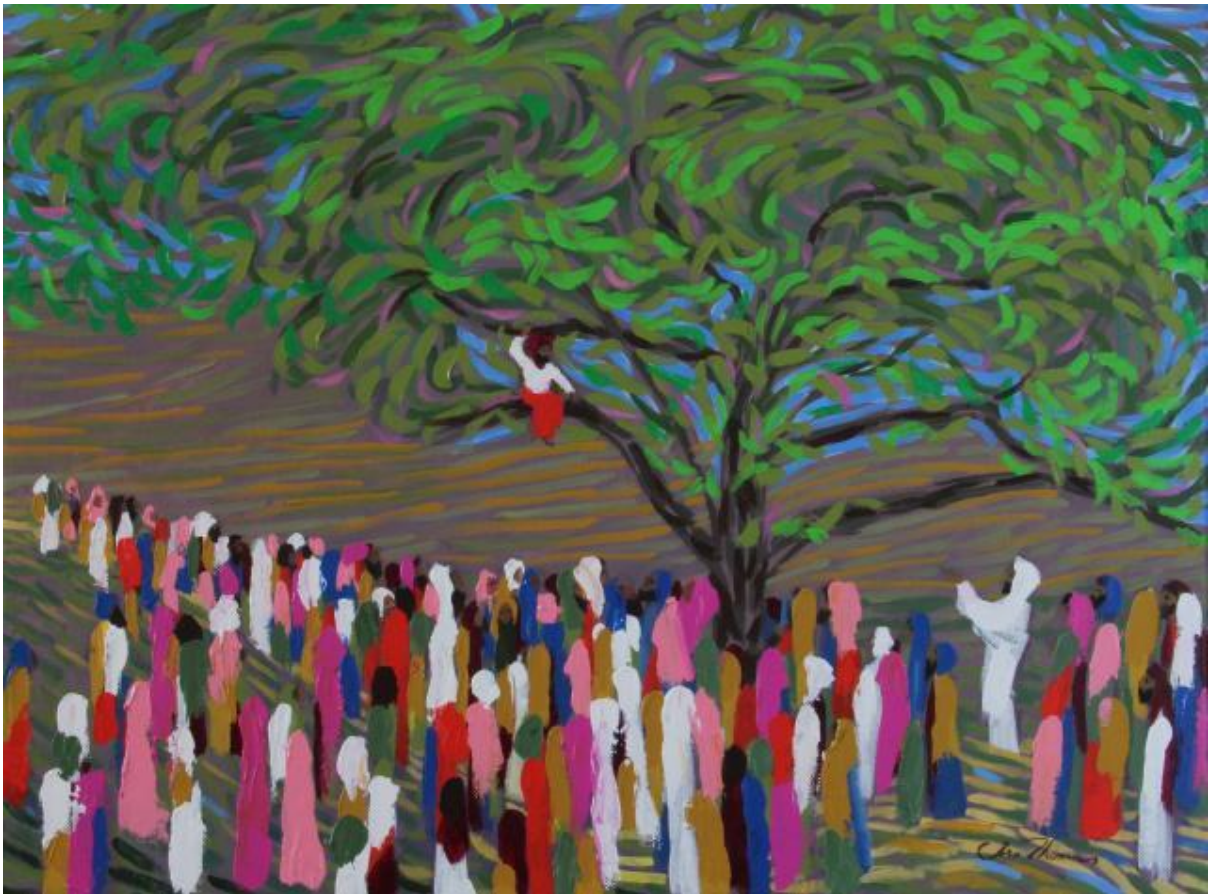

Pastoraat als: Gezien worden!

Beleidsdocument werkgroep pastoraat 2023-2025

INHOUDSOPGAVE

1. Missie werkgroep pastoraat 2023-2025
2. Veranderende context van pastoraat in onze gemeente
3. Hoe krijgt het pastoraat “Gezien worden” gestalte?
4. Wat hebben we als werkgroep pastoraat bereikt in 2025?

Bijlage 1 – Missie wijkgemeente ZuidWest (Beleid kerkenraad) 2019

Bijlage 2 – Taakbeschrijvingen werkgroep pastoraat

1. MISSIE WERKGROEP PASTORAAT 2023-2025

De missie van onze werkgroep pastoraat is dat ieder in de kerkgemeenschap zich gezien weet.

Inleiding

Op de voorkant van dit beleidsplan pastoraat, staan de kleurige verfstrepen van kunstenaar Ira Thomas: Een verbeelding van het verhaal van Zachëus (Lukas 19:1-10). In beeld zijn de verzamelde mensen in al hun veelkleurigheid: een menigte cirkelend rondom Jezus. *“Waar sta jij in dit verhaal?”* vroegen we in de pastoraatkerkdienst (oktober 2022) aan de aanwezige mensen. De antwoorden liepen uiteen: Sommigen zagen zichzelf in één van die gekleurde figuren middenin de menigte, anderen plaatsten zich vooraan, vlakbij Jezus. Weer andere mensen positioneerden zichzelf in de boom, met afstand van waar het allemaal gebeurt, of helemaal aan de rand van de menigte bijna buiten beeld. In onze wijkgemeente wordt herkend dat we verschillende posities innemen in onze kerkgemeenschap ten opzichte van het geloof en ten opzichte van elkaar.

In ons eerdere pastorale beleid speelde het beeld van de Emmausgangers een centrale rol. Tot en met het proces van samengaan van twee wijkgemeenten en de vorming van ZuidWest vonden we veel herkenning in dat beeld en beschreven we pastoraat o.a. als ‘optrekken met elkaar’. Woorden die daar vanuit de traditie bijhoren zijn onder andere: huisbezoek, geloofsgesprek of zielzorg. We merken nu dat we met die begrippen steeds lastiger uit de voeten kunnen in het veranderende landschap van onze kerkgemeenschap. Niet los van de beweging die zich landelijk voordoet in onze Protestantse Kerk Nederland, merkt ook onze gemeente dat participeren in een geloofsgemeenschap veelzijdig en fluïde is geworden. De ontwikkelingen van het samenvoegen van twee wijkgemeenten en de corona-pandemie versterkten dit proces.

In 2019 formuleerde de wijkkerkenraad de volgende missie:

Wij zijn een bruisende gemeente waar het verlangen leeft om vrijmoedig en met lef Jezus te volgen in verbinding met de samenleving van nu.

Omdat we er naar verlangen een bruisende gemeenschap te zijn die zich in navolging van Jezus, verbindt met de samenleving van nu, is het nodig dat we ons eerst weer aan elkaar en aan Hem weten te verbinden. Verbinden veronderstelt dat we elkaar zien en kennen. Vóórdat we ons kunnen verbinden aan elkaar, zullen we dus hernieuwd moeten kennismaken in al onze veelkleurigheid. In onze huidige kerkgemeenschap is de vraag: Zien we elkaar (nog) en weten we ons gezien?

We geloven in ZuidWest dat we de opdracht hebben elkaar te zien en naar elkaar om te zien. Zoals God ons ziet, ons kent en omziet naar ons. Dat is ons fundament. Dit zien we ook terug in het verhaal van Zacheus: waar Jezus Zacheus ziet in die boom en hem aanspreekt. De missie van de werkgroep pastoraat voor de komende jaren is dan ook: dat ieder in ZuidWest zich gezien voelt. Waar je ook bent, verstopt in de boom of zichtbaar in het midden van de gemeenschap. Wij als pastorale werkgroep willen eraan bijdragen dát mensen zich gezien weten op al die verschillende plaatsen waar zij zich bevinden en dat de gemeenschap zichtbaar en vindbaar is voor wie wil aanhaken voor ontmoeting, gezelligheid, vieren of pastorale vragen.

Wat is pastoraat?

Pastoraat is zorg en aandacht geven - in een gesprek of ontmoeting - op zo'n manier dat de ander iets van geloof, hoop en liefde ervaart zoals we die in de kerk met elkaar delen (vrij vertaald naar Theo Hetteema). Dat kan gebeuren in een toevallige ontmoeting, in gesprek of in gespreksgroepen. Er is laagdrempelig pastoraat, waarin het gaat om het onderling 'omzien naar elkaar'. Ook is er pastoraat waarin bepaalde pastorale competenties worden gevraagd. Deze tweede vorm van pastoraat komen we tegen, zowel in de vorm van persoonlijk gesprek als in groepsverband. In het pastoraat gaat het ons er in algemene zin om dat de pastor een tolk is: Een tolk die het verhaal van de ander kan verbinden met het verhaal van God en met het verhaal van de traditie. In het bijzonder richten wij de focus van ons pastoraat de komende tijd op 'gezien worden.'

Pastoraat als "Gezien worden," wat hebben we daarmee voor ogen?

- ❖ **Dat jij je in onze gemeenschap gezien weet.**
Dat wil zeggen dat ze in de kerk oog voor jou hebben.
- ❖ **Dat onze kerkgemeenschap de plek is, waar je, als je wilt, elkaar leert kennen en waar je oefent en groeit in het zien van de ander.**
Want in onze geloofsgemeenschap kan ontmoeting plaatsvinden. Deze ontmoeting kan tot een persoonlijk gesprek leiden over: Wie je bent, wat jou beweegt of bezig houdt, wat jij gelooft of wat jou inspireert. In onze ontmoetingen willen we elkaar zien zoals we zijn en elkaar met respect benaderen, waarbij we onze (voor-)oordelen opzij zetten.
- ❖ **Dat we zichtbaar en vindbaar zijn voor ieder, ook voor degene die 'op afstand' staat.**
Het is een uitdaging in ons pastoraat om de mensen die 'op afstand' staan, te blijven zien en voor hen zichtbaar te blijven.
- ❖ **Dat we in onze gemeenschap aan een veilige cultuur bouwen, waarin je je vragen en je kwetsbaarheid kunt tonen.**
In de samenleving om ons heen is de maakbaarheidsgedachte en "ik red mijzelf" een leidend principe. In de kerk kunnen we hieraan tegenwicht bieden.

2. VERANDERENDE CONTEXT VAN PASTORAAT IN ONZE GEMEENTE

De nieuwe missie van onze werkgroep pastoraat kwam tot stand tegen de achtergrond van veranderingen. We zijn als gemeente ZuidWest in een nieuwe fase terecht gekomen naar aanleiding van de ontwikkelingen in kerk- en samenleving, die ook onze geloofsgemeenschap raken. De samenvoeging van de voormalige wijkgemeenten De Goede Reede en de Petrakerk in 2019 hebben o.a. een belangrijke aanzet gegeven tot die nieuwe doordenking, evenals de coronapandemie van 2020/2021, waarin de kerk op slot ging en wij als gemeenschap elkaar hoogstens online of heel incidenteel fysiek ontmoetten. Het kerkbezoek van mensen is veranderd. Daardoor zijn contactmomenten op zondag voor een deel weggevallen: we beseffen hoe verbindend het samenkomen tijdens en na de kerkdienst, bijvoorbeeld bij de koffie, eigenlijk is.

De twee hierboven genoemde ontwikkelingen hadden een grote impact op onze wijkgemeente ZuidWest: namelijk een herordening van de onderlinge verbanden. "Ken ik jou?" was een veel gehoorde vraag, tegelijk voor velen ook een vraag die gemist werd. Als werkgroep pastoraat observeerden we dat het vormen van de nieuwe gemeenschap ZuidWest weerbarstig verliep. Enerzijds zijn er mooie nieuwe verbanden ontstaan, anderzijds zijn er initiatieven en ook

(groepen) mensen die langs elkaar heen bewegen. We hebben bovendien in onze pastorale zorg te maken met gemeenteleden die zich eerst zichtbaar in de kern van onze gemeenschap bewogen, maar inmiddels aan de 'rand' zijn komen te staan. Los van deze en bovenstaande ontwikkelingen, merkten we andere trends op die ook ons pastoraat raken:

Ten eerste is onze samenleving individualistisch gericht en gekleurd door vragen als 'What's in for me?' of 'Voldoet het aan mijn behoefte?' Deze houding kan op gespannen voet staan met een geloofsgemeenschap, die van je vraagt: 'Wat draag jij bij aan de kerk?' We merken dat de gerichtheid op het individu ook niet vreemd is voor onze gemeenschap ZuidWest. We willen ervoor waken dat we geen los-zand gemeenschap worden, maar juist bij elkaar blijven. We vinden het een groot goed in onze gemeente dat je in alle vrijheid kunt zijn wie je bent, iedereen is welkom ongeacht je achtergrond, gender, kleur, visie. Tegelijkertijd is het spannend, hoe je in deze tijd met al die verschillende mensen één geloofsgemeenschap kunt vormen, je samen in alle veelkleurigheid en eigenheid verbonden weet in de naam van onze Heer. En dat niet alleen op zondag in de kerkdienst, maar ook op die andere dagen in de week. Het is een belangrijk thema in het pastoraat: hoe verhoudt zich individualiteit en relatie/verbinding met elkaar? Met het oog op de toekomst van onze kerk is het nodig de onderlinge verbinding te versterken, en naast de individuele verschillen en behoeften te zoeken wat ons samen bindt. Vanuit het besef: we hebben elkaar nodig. Daarbij gaat het wel om een eigentijdse vorm van verbinding in al haar veelkleurigheid. Je bent in deze gemeenschap vrij om op jouw manier verbinding aan te gaan.

Ten tweede zijn de rol van kerk- en pastor al langere tijd niet meer vanzelfsprekend in onze gesecculariseerde samenleving. Daarbij zijn mensen (ook kerk-mensen) zich lang niet altijd bewust van hun levens- en geloofsvragen. Waarom/waarvoor zou je een pastoraal gesprek willen of nodig hebben? In het Beleidsplan Pastoraat als Optrekken met elkaar, 2019, gemaakt vóór de samenvoeging van wijkgemeenten, werd al geconstateerd dat veel gemeenteleden het niet meer nodig vinden dat ze (geregeld) bezoek krijgen van de kerk in de persoon van een pastor, ouderling of pastoraal medewerker. Het individuele huisbezoek is voor veel gemeenteleden niet meer iets wat er als vanzelfsprekend bij hoort. Het traditionele huisbezoek wordt nog het meest gewaardeerd door de mensen van 80+. Daarom zien wij in de praktijk dat het bezoek in de wijken zich concentreert op de ouderen en op situaties van ziekte en andere zorgen. We merken dat er onder de generatie 50-75 wel behoefte is aan een verdiepend gesprek en bezinning, of een activiteit, waarbij aangehaakt wordt bij thema's die spelen in hun levensfase: rouw, ziekte, verlies van werk, geloofsopvoeding kleinkinderen, op excursie, nieuwe vrijetijdsbesteding.... enz. Hierbij moet worden opgemerkt dat mensen zelf hun keuzes maken, waar ze bij aanhaken en wie hun gesprekspartners zijn. Dit zie je ook bij de Middengeneratie.

Ten derde: afgezien van de ouderen lijken veel mensen weinig zicht te hebben op wat een ouderling of pastor voor hen hen kan betekenen. Men gaat bij problemen naar de huisarts, de psycholoog of een goede vriend. Als kerk moeten we duidelijker maken wat het aanbod van pastoraat kan zijn voor een mens in crisis. Laten we tevens erkennen dat men, anders dan vroeger, buiten de kerk existentiële en geloofsgesprekken voert in eigen persoonlijke kring.

Een groeiende uitdaging in het huidig pastoraat is, ten slotte, het ontbreken van menskracht. Het is steeds moeilijker om ouderlingen en contactpersonen te vinden. Gemeenteleden willen zich niet jarenlang verbinden aan een taak, het liefst binden ze zich projectmatig aan overzichtelijke vragen. Als werkgroep pastoraat bezinnen we ons erover hoe we onze gemeenteleden kunnen blijven verzekeren van duurzame pastorale relaties. We onderzoeken wat het betekent voor het pastoraal team en de pastores in de wijkgemeente om met minder menskracht toch pastoraal aanwezig te zijn onder onze gemeenteleden. Het gaat hierbij om 'pastoraat op maat,' ook wat betreft de organisatie ervan.

Bovenstaande veranderingen en ontwikkelingen vormen de context voor de plannen van onze werkgroep pastoraat. We willen inspelen op wat er gaande is in de samenleving en de kerk, om die pastorale binding, die essentieel is voor de geloofsgemeenschap te versterken en nieuwe verbindingen te creëren. Pastoraat is namelijk belangrijk, niet alleen in de persoonlijke beleving maar ook voor de opbouw van de gemeente.

3. HOE KRIJGT HET PASTORAAT “GEZIEN WORDEN” GESTALTE?

Om gestalte te geven aan onze missie ‘gezien worden’ zal de werkgroep in de komende periode de nadruk leggen op de volgende activiteiten of initiatieven:

1. Gezien worden op zondag

Voor sommige mensen is het kerkbezoek op zondag de enige wijze waarop zij zich (even) met onze gemeenschap verbinden. We willen ervoor zorgen dat ieder die op zondag in onze kerk langskomt gezien wordt. Dit doen we al door het welkom van onze gastheren en gastvrouwen. Misschien kunnen we nog meer doen: Is er een concrete ontmoetingsplek nodig? Een plek waar mensen contact kunnen zoeken of vragen kunnen stellen? Als werkgroep willen we onderzoeken hoe we het *gezien worden op zondag* kunnen versterken.

2. Het continueren van de bezoeken aan de 80+ ers en (woon-)zorgcentra

Het aantal ouderen is een substantieel onderdeel van ons ledenbestand. Hun verlangens en verwachtingen ten aanzien van de kerk zijn heel verschillend. Velen waarderen de bezoeken van de contactpersonen. Voor een groot deel zijn die toereikend. Anderen willen graag aanvullend bezoek. Dat wil zeggen pastoraal bezoek om vragen van geloof en kerk door te spreken. Dat gebeurt nu door de seniorenpastor, die ook begeleiding kan bieden aan het levenseinde en die voorgaat in uitvaarten. Gespreksthema's die voorbij komen: eenzaamheid (vooral in de verzorgingshuizen), sterven, euthanasie, ruzie in het gezin, geloofsverandering (plaats van de Bijbel en gebed) , ouder worden, oorlog, dementie, alleen zijn, leven met beperkingen. De live streamuitzendingen van de Petrakerk, maar ook van andere kerken, worden gewaardeerd. Je kunt op deze manier 's zondagsmorgens rustiger aan doen wordt veel gezegd.

We onderzoeken de mogelijkheid om als aanvulling op bovenstaande bezoeken van contactpersonen en seniorenpastor, een seniorenbezoekersteam te vormen. Deze seniorenbezoekers kunnen in vacante wijken, daar waar geen of onvoldoende contactpersonen zijn, bezoeken brengen aan senioren (80+) in onze gemeente. Zo willen we ervoor zorgen dat er voor alle senioren in onze gemeente bezoekers zijn die hen tenminste één- of tweemaal per jaar kunnen bezoeken en die ook in kunnen gaan op thema's van leven en geloven. We willen gericht nieuwe bezoekers werven om mee te doen in dit seniorenbezoekersteam, zodat er voor ieder adres 80+ en voor alle (woon-)zorgcentra een vast gezicht is.

Als pastoraatsgroep zorgen we er bovendien voor dat pastoraal bezoek aan zorginstellingen (zoals de Meent/Engelenburgh) blijft, evenals bezoek aan verstandelijk beperkten van alle leeftijden.

3. Breed aanbod voor 80-

Voor alle thuiswonende mensen onder de tachtig blijft de werkgroep tijd- en aandacht investeren in een palet aan activiteiten waar mensen terecht kunnen. Het aanbod van activiteiten is breed en de insteek is verschillend, maar de werkgroep is zich er van bewust dat bij al deze activiteiten ook pastoraat in de vorm van ‘gezien worden’ plaatsvindt. We willen pastoraal versterken wat er al is

en toevoegen wat nog ontbreekt zodat er voor ieder mogelijkheden zijn om voor even of langer aan te haken en 'gezien te zijn.'

Een voorbeeld van bestaande activiteiten waar pastoraat plaatsvindt zijn: de Soos, Koffie met een oortje, de groep Samen Eten, bijeenkomsten van VIS, de klusgroep Petra Actief en de Open Kerk. Vanuit de werkgroep pastoraat willen we, zo mogelijk in samenwerking met de diaconie, in de komende twee jaar bestaande 'kerkgroepen' of activiteiten bezoeken. Tijdens die bezoeken willen we ook verduidelijken: Via welke weg 'kerkgroepen' pastorale signalen kunnen doorgeven.

In de komende tijd start de werkgroep ook met enkele thematische pastorale groepen, zoals een mantelzorggroep en een rouwgroep.

4. Middengeneratie

Voor de Middengeneratie is het belangrijk dat ze kerkvrienden hebben, en dat er netwerken zijn in de kerk van leeftijdsgenoten waar ze hun geloof handen en voeten kunnen geven, en inspiratie opdoen. Daarbinnen, vanuit de persoonlijke relatie, wordt het persoonlijke gesprek gevoerd. De werkgroep richt zich in de komende tijd op het versterken van verbindende activiteiten speciaal gericht op onze middengeneratie.

5. Jeugd

De werkgroep Jeugd heeft (vooral rondom de eredienst) al mooie activiteiten ontwikkeld waarbij kinderen en tieners gezien worden en waar ruimte is om te delen wat hen bezig houdt. Op het gebied van deze jeugdactiviteiten is een waardevol groeiproces gaande. Er zijn (nog) geen specifieke doelen geformuleerd op gebied van jeugdpastoraat. Als werkgroep pastoraat slaan wij graag de handen ineen met de werkgroep Jeugd om de werkwijze als het gaat om pastoraat aan kinderen, tieners en jongeren verder vorm te geven. Pastoraal gezien willen we aansluiten bij de missie van de werkgroep Jeugd: *"De jeugd voelt zich thuis in de kerk, doordat het er veilig en interessant is en ze daardoor vertrouwd raakt met het geloof"* (Beleid Werkgroep Jeugd).

6. NET ontmoetingen

We zijn in ZuidWest in 2022 gestart met NET-ontmoetingen. Dit zijn laagdrempelige kleinschalige bijeenkomsten, waarbij gemeenteleden elkaar kunnen ontmoeten in eigen buurt/straat. Het zijn kleinschalige oefenplaatsen waar mensen zich gezien mogen weten en de ander zien. Deze NET-bijeenkomsten worden geïnitieerd door een ouderling of pastoraal medewerker en praktisch ondersteund door contactpersonen. Het is ons verlangen dat uit de NET-ontmoetingen kleine autonome netwerkjes ontstaan waarin gemeenteleden met elkaar meeleven en waarbij zij pastoraal omzien naar elkaar. Het is noodzakelijk voor de versterking van de geloofsgemeenschap ZuidWest dat we deze NET-ontmoetingen verder ontwikkelen op allerlei plekken in de wijkgemeente, bij de mensen thuis of in een zaal in de buurt. De Netwerkjes zijn een vorm van kerk-zijn in de buurt.

7. Versterken zichtbaarheid aanbod

Vroeger was het pastoraat voornamelijk aanbod gericht: Wij komen. Daarna werd het vraaggericht: Jij vraagt, wij komen. Nu mensen steeds minder vragen naar pastoraat is het belangrijk dat ons pastoraal aanbod duidelijk zichtbaar en toegankelijk is. De zichtbaarheid en

bereikbaarheid van ons pastoraat is essentieel. Als werkgroep willen we ervoor zorgen dat de antwoorden op onderstaande vragen kraakhelder zijn en heel goed vindbaar:

- Hoe krijg ik contact met een pastor?
- Wie is mijn ouderling/bezoeker/ contactpersoon?
- In welke situaties kan ik een beroep doen op het pastoraat van de kerk?
- Aan welke groepen of activiteiten kan ik (eenmalig of vaker) meedoen of waar kan ik aanhaken?

Om de de zichtbaarheid van ons aanbod te vergroten wil onze werkgroep in kaart brengen wat er is en waar mensen terecht kunnen. Daarnaast richt de werkgroep pastoraat zich tot onze wijkkerkenraad. Volgens ons zijn de volgende zaken nodig:

- Versterking van de rol van onze website en social media, met een pastorale insteek. We kunnen bijvoorbeeld human interest verhalen op de website plaatsen. Dit geeft herkenbaarheid en nodigt uit je eigen verhaal in de gemeente te delen. De Podcast ZIN kan in dit licht ook verder ontwikkeld worden.
- Een duidelijk en toegankelijk overzicht van activiteiten. Welke groepen er zijn in de gemeente waar mensen zich bij kunnen aansluiten: bijbelgroep, klusgroep, hulp bij het kerkelijk bureau, bloemengroep, NET-groepen, etc.
- Een nieuwe huisstijl die eenheid brengt in alle verschillende activiteiten.
- Er is iemand nodig die eigenaar wordt van dit 'Communicatie' proces, ook is er budget nodig waarmee een professional betrokken kan worden bij het ontwikkelen van onze communicatie en huisstijl.

8. Versterken samenwerkingen

In de komende tijd willen we onze samenwerkingen versterken. Zo willen we de diaconie meer meer betrekken in de activiteiten van het pastoraat: onder andere een diaken uitnodigen bij het sectie-overleg. We willen bouwen aan onze PGV samenwerking waarbij het gaat om de afstemming van activiteiten (VIS / kliederkerk / etc...), en de inzet van onze pastores. We gaan tenslotte onderzoeken in hoeverre de werkgroep pastoraat kan aanhaken bij maatschappelijke en kerkelijke vragen of initiatieven, omdat we in ons visiedocument ZuidWest graag middenin de samenleving aanwezig willen zijn. Een voorbeeld is de mantelzorggroep, deze heeft een pastorale functie en kan ook openstaan voor mensen buiten de eigen kerkgemeenschap.

4. WAT WE BEREIKT HEBBEN IN 2025

Concluderend kunnen we als werkgroep tevreden zijn als we in 2025 merken dat we het volgende hebben bereikt:

- ❖ Ieder gemeentelid van ZuidWest weet dat hij/zij in onze gemeente gezien wordt, of het nu is door een ander gemeentelid, iemand van het pastoraat, of uit de kerkgroep waar hij/zij bijhoort. We merken dat het makkelijker is geworden om op een ander af te stappen die we (nog) niet zo goed kennen en om ons écht open te stellen voor de ander.
- ❖ Er is een seniorenbezoekersteam opgestart voor onze 80+ers
- ❖ Er zijn in onze hele wijkgemeente NET-ontmoetingen
- ❖ Er zijn actieve themagerichte groepen voor allerlei verschillende leeftijden
- ❖ De bestaande 'kerkgroepen' weten de weg om pastorale signalen door te geven.
- ❖ Het pastoraat is in de kerkelijke media duidelijk zichtbaar en bereikbaar
- ❖ De werkgroep pastoraat merkt op dat er korte lijntjes zijn tussen de pastores van de PGV, en tussen pastoraat, jeugd en diaconie, ook is de samenwerking met maatschappelijke initiatieven gegroeid ten opzichte van 2023.

5. TOT SLOT

In de komende tijd gaat onze werkgroep pastoraat aan de slag met deze plannen. We verlangen bij te dragen aan een gemeenschap waarin ieder zich gezien weet. Op ontelbare andere manieren is pastoraat in onze gemeente een oefening in het zien van de ander; een groeiproces van ons openen naar elkaar en naar God. Een dergelijk groeiproces kost tijd en aandacht en het gaat met vallen en opstaan maar we gaan door, omdat God zelf zich ten diepste met mensen verbindt en omdat Hij ons ziet. Zoals de woorden van lied 973 zo mooi uitdrukken, zo willen wij als werkgroep pastoraat van wijkgemeente ZuidWest de komende tijd tegemoet treden:

Om voor elkaar te zijn uw oog en oor
te zien wie niet gezien wordt, niet gehoord(...),
roept U ons, Christus, uw gezicht te zijn,
gerechtigheid en vrede, brood en wijn,
uw liefde, hoop, geloof, uw zonneshijn.
Halleluja

Bijlage 1 Missie wijkgemeente ZuidWest (Beleid kerkenraad) 2019

Pastoraat als “Gezien worden” sluit aan bij de uitwerking van onze missie van de gemeente (Beleid kerkenraad 2019), waarin is uitgesproken dat:

1. Iedereen zich welkom mag voelen, ongeacht afkomst, ras, seksuele geaardheid of religieuze achtergrond, om met elkaar te zoeken naar wat Jezus ons als gemeenschap en ons persoonlijk te leren heeft;
2. We ons actief richten op jongere generaties die ons met hun inbreng, inzichten en inspiratie blijven verbinden aan de hedendaagse samenleving;
3. We een open kerk zijn, waar voor iedereen uit de wijk ruimte is elkaar te ontmoeten, elkaar te leren kennen en met elkaar vragen rondom geloof en zingeving te delen, niet alleen tijdens de zondagse vieringen maar juist ook op andere momenten in de week;
4. we ons in navolging van Jezus verbinden aan:
 - mensen in onze samenleving die hun eigen land ontvlucht zijn en die op zoek zijn naar veiligheid en vrede;
 - mensen die in armoede leven, zowel in onze directe omgeving als wereldwijd;
 - onze directe burens, de inwoners van de wijk waarin onze kerk staat;
 - het rentmeesterschap van de schepping, waarbij duurzaamheid een belangrijk criterium is bij de keuzes die we maken.

BIJLAGE 2 TAAKBESCHRIJVINGEN WERKGROEP PASTORAAT

1. Predikanten

Het pastoraat is onlosmakelijk verbonden met het ambt van predikanten. Het pastoraat in de gemeente is één van de specifieke verantwoordelijkheden van de predikant.

De predikanten geven na overleg met de werkgroep pastoraat en de kerkenraad aan waar zij de focus (voor de komende beleidsperiode) op het pastoraat willen leggen.

Taken van de predikant gerelateerd aan het pastoraat:

Er is een aantal vaste afspraken over de invulling van zijn/haar taak m.b.t. het pastoraat:

-De predikant bezoekt gemeenteleden, -voor zover dat binnen zijn/haar aandachtsgebied ligt-, bij ziekenhuisopname en langdurige ziekte met een regelmaat die gewenst en gepast is.

-De predikant bezoekt gemeenteleden op verzoek wanneer er specifieke vragen zijn die te maken hebben met geloof en leven voor zover deze niet besproken of beantwoord kunnen worden door de vrijwilligers in het pastoraat.

Een enkele keer kan het voorkomen dat de predikant in dit verband gemeenteleden bezoekt die in de leeftijd zijn van het 80+-pastoraat. Zij/hij houdt de seniorenpastor op de hoogte.

-De predikant bezoekt gemeenteleden rond geboorte, doop, huwelijk, huwelijksjubilea en begeleidt gemeenteleden rond sterven en rouwverwerking.

-De predikant heeft de vrijheid om, indien daarom verzocht wordt, pastoraat te verlenen aan mensen die geen lid zijn van de wijkgemeente.

-Als de behoefte daartoe is kan de predikant een vorm van groepspastoraat initiëren.

-De predikant is lid van de werkgroep pastoraat en bezoekt de vergaderingen. Gevraagd en ongevraagd kan de predikant deelnemen aan de bijeenkomsten van de andere pastoraatgroepen.

-In overleg en samenwerking met de seniorenpastors draagt de predikant zorg voor de toerusting van de vrijwilligers in het pastoraat.

2. Seniorenpastor

De seniorenpastor is aangesteld om de opdracht die vanuit de wijkgemeente is gegeven te vervullen. Deze persoon is aangesteld voor de gehele wijkgemeente. De benoeming is vanuit de kerkenraad van de wijkgemeente en daaraan legt de seniorenpastor verantwoording af van zijn/haar werkzaamheden die in goed overleg met anderen, werkzaam in het pastoraat, worden uitgevoerd.

Taken:

- 'De gemeenteleden van 80+' is 'het werkveld' van de seniorenpastor.

- Hij/zij is lid van de werkgroep Pastoraat en tevens onderdeel van de pastoraatgroep/doelgroep bijzonder pastoraat en bezoekt de daarbij behorende vergaderingen. Daarnaast is zij/hij betrokken bij de pastoraatgroep/doelgroep senioren.

- Het 80+ gemeentelid wordt minimaal 1 x per 2 jaar bezocht.

- Daarnaast wordt het 80+ gemeentelid naar behoefte en in overleg bezocht bij ziekte (meer dan een 'griepje') of andere dringende aanleidingen.

- Stervensbegeleiding en de uitvaartdienst worden in principe door seniorenpastor uitgevoerd.

- De seniorenpastor heeft regelmatig overleg met de predikanten over de werkzaamheden. Stemt tevens, indien nodig, af met andere leden van de

werkgroep pastoraat.

- Minimaal één keer per jaar heeft de seniorenpastor contact met de kerkenraad; uitwisseling in algemene zin van werkzaamheden – onderhouden van contact.
- De seniorenpastor kan als adviseur bij kerkenraadsvergaderingen aanwezig zijn.

Overig:

- De binnen de sectie aanwezige abonnementen op kerkelijke bladen, waaronder 'ouderlingenblad' zijn voor predikant / seniorenpastor / pastoraal ouderling / pastoraal medewerker bestemd (leesroulatie).

3. Pastoraal ouderling

De pastoraal ouderling is lid van de kerkenraad. Tevens maakt hij/zij, volgens rooster, onderdeel uit van de dienstdoende ambtsdragers tijdens de eredienst (eerste of tweede ouderling). In voorkomende gevallen en in overleg kan hij/zij ook dienstdoen tijdens bijzondere diensten, huwelijksdiensten of afscheidsdiensten.

Taken:

- De pastoraal ouderling verdeelt in onderling overleg met de pastoraal medewerker diverse taken die door beiden uitgevoerd kunnen worden.
- De pastoraal ouderling is lid van een sectie-team. Deze komt minimaal twee keer per jaar bij elkaar om 'de klokken gelijk te zetten' (algemene communicatie met betrekking tot de pastorale zorg binnen de sectie). Het sectieteam bestaat uit de predikant (of seniorenpastor), pastoraal ouderling, pastoraal medewerker, diaken en de contactpersonen.
- De pastoraal ouderling participeert ook in de 'werkgroep Pastoraat'. Deze komt drie keer per jaar bij elkaar en bespreekt o.a. de gang van zaken vanuit de kerkenraad, andere secties en de doelgroepen.
- Pastoraalbezoek aan huis (gevraagd en op eigen initiatief). Ontwikkelingen en thema's vanuit de wijkgemeente vormen een onderdeel van het contact.
- Nieuw ingekomen gemeenteleden worden zo spoedig mogelijk bezocht na inschrijving. (De noodzakelijke 'papieren' worden vanuit het kerkelijk bureau aangereikt via de contactpersoon en het is verschillend per sectie wie het eerste bezoek brengt: contactpersoon/ouderling/pastoraal medewerker. Dit wordt in overleg afgestemd.)
- Contact bij hoogtij gebeurtenissen (huwelijk, geboorte, doop, langdurige ziekte, verlies, laatste fase van het leven, calamiteiten). Het contact kan o.a. in de vorm van kaartje, telefoontje. Het daadwerkelijke bezoek aan huis blijft prioriteit in het onderhouden van het pastorale contact.
- Initieren van NET ontmoetingen in de straten/buurtten en zo mogelijk aanwezigheid tijdens deze ontmoetingen. Indien van toepassing kan de pastoraal medewerker ook initiator zijn van deze ontmoetingen of aanwezig zijn bij deze ontmoetingen. In overleg met de pastoraal medewerker wordt de invulling van de ontmoeting gerealiseerd.
- Indien gewenst kan de ouderling betrokken worden bij de organisatie van sectie-ontmoetingen of sectie-overstijgende ontmoetingen.
- De aanstelling is steeds voor een periode van vier jaar.

Overige zaken:

- De binnen de sectie aanwezige abonnementen op kerkelijke bladen, waaronder 'ouderlingenblad' zijn voor predikant / seniorenpastor / pastoraal ouderling / pastoraal medewerker bestemd (leesroulatie).

- De pastoraal ouderling krijgt toegang in LRP voor zijn / haar deel van de sectie
 - Hij/zij neemt ook deel aan eventuele toerustingsavonden die georganiseerd worden o.l.v. de pastores.
 - Voor bezoekwerk aan gemeenteleden buiten Veenendaal is het mogelijk reiskosten te declareren.
 - In LRP wordt alleen de datum van bezoek en het soort bezoek bijgehouden. Dit tot doel om inzichtelijk te hebben dat niemand buiten de boot valt wat betreft onderhouden van pastorale contact. Voor wat betreft de uitwerking van het gebruik van LRP verwijzen we naar één van de bijlagen aan het eind van dit document.
- Na beëindiging van hun taak wordt naast een overdrachtsgesprek van taken/informatie ook een afrondingsgesprek gevoerd. Doel is om als organisatie feedback te krijgen waar het nog beter kan. Uiteraard zijn in voorkomende gevallen al 'feedback' gesprekken gevoerd waar dat vanwege de omstandigheden nodig is geweest.

4. Pastoraal medewerker

De grootte van de secties van de wijkgemeente maken dat het goed is om de predikant en de pastoraal ouderling van de sectie te ondersteunen in hun pastorale taak door het toevoegen van een pastoraal medewerker aan de sectie.

- De pastorale medewerker wordt in de kerkenraad 'bevestigd'. Hierbij dient hij/zij de gelofte van geheimhouding af te leggen.
- De pastoraal medewerker is geen lid van de kerkenraad.

Taken:

- De pastoraal medewerker verdeelt in onderling overleg met de pastoraal ouderling diverse taken die door beiden uitgevoerd kunnen worden.
- De pastoraal medewerker is lid van een sectie-team. Deze komt minimaal twee keer per jaar bij elkaar om 'de klokken gelijk te zetten' (algemene communicatie met betrekking tot de pastorale zorg binnen de sectie). Het sectieteam bestaat uit de predikant (of seniorenpastor), pastoraal ouderling, pastoraal medewerker, diaken en de contactpersonen.
- De pastoraal medewerker participeert ook in de 'werkgroep Pastoraat'. Deze komt drie keer per jaar bij elkaar en bespreekt o.a. de gang van zaken vanuit de kerkenraad, andere secties en de doelgroepen.
- Pastoraalbezoek aan huis (gevraagd en op eigen initiatief). Ontwikkelingen en thema's vanuit de wijkgemeente vormen een onderdeel van het contact.
- Nieuw ingekomen gemeenteleden worden zo spoedig mogelijk bezocht na inschrijving. (De noodzakelijke 'papieren' worden vanuit het kerkelijk bureau aangereikt via de contactpersoon en het is verschillend per sectie wie het eerste bezoek brengt: contactpersoon/ouderling/pastoraal medewerker. Dit wordt in overleg afgestemd.)
- Contact bij hoogtij gebeurtenissen (huwelijk, geboorte, doop, langdurige ziekte, verlies, laatste fase van het leven, calamiteiten). Het contact kan o.a. in de vorm van kaartje, telefoontje. Het daadwerkelijke bezoek aan huis blijft prioriteit in het onderhouden van het pastorale contact.
- Indien van toepassing kan de pastoraal medewerker initiator zijn van NET ontmoetingen of aanwezig zijn bij deze ontmoetingen. In overleg met de ouderling wordt de invulling van de ontmoeting gerealiseerd.
- Indien gewenst kan de pastoraal medewerker betrokken worden bij de organisatie van sectie-ontmoetingen of sectie-overstijgende ontmoetingen.

Overige zaken:

- Vanwege het ontbreken van een ambtstermijn is het aan te bevelen na verloop van vier jaar, zo nodig eerder, het continueren van de taak te heroverwegen.
- De binnen de sectie aanwezige abonnementen op kerkelijke bladen, waaronder 'ouderlingenblad' zijn voor predikant / seniorenpastor / pastoraal ouderling / pastoraal medewerker bestemd (leesroulatie).
- De pastoraal medewerker krijgt voor zijn / haar deel van de sectie ook de PE-kaarten.
- De goedgekeurde notulen van de kerkenraad worden ook aan de pastoraal medewerker verstrekt. Hiermee blijft de persoon op de hoogte van de ontwikkelingen.
- Hij/zij neemt ook deel aan eventuele toerustingsavonden die georganiseerd worden o.l.v. de pastores.
- Voor bezoekwerk aan gemeenteleden buiten Veenendaal is het mogelijk reiskosten te declareren.
- In LRP wordt alleen de datum van bezoek en soort bezoek bijgehouden. Dit tot doel om inzichtelijk te hebben dat niemand buiten de boot valt wat betreft onderhouden van pastorale contact. Voor wat betreft de uitwerking van het gebruik van LRP verwijzen we naar één van de bijlagen aan het eind van dit document.
- Na beëindiging van hun taak wordt, naast een overdrachtsgesprek van taken/informatie, ook een afrondingsgesprek gevoerd. Doel is om als organisatie feedback te krijgen waar het nog beter kan. Uiteraard zijn in voorkomende gevallen al 'feedback' gesprekken gevoerd waar dat vanwege de omstandigheden nodig is geweest.

5. Seniorenbezoeker

Speerpunt voor de komende twee jaar is te onderzoeken of een seniorenbezoekersteam gevormd kan worden. Seniorenbezoekers kunnen in vacante wijken, daar waar geen of onvoldoende contactpersonen zijn, bezoeken brengen aan senioren (80+) in onze gemeente. De taakbeschrijving van de seniorenbezoeker zal verder vormgegeven worden. Een voorlopige weergave van de taak van seniorenbezoekers is dan ook als volgt:

- Seniorenbezoekers worden als aanvulling op het werk van contactpersonen en seniorenpastor, gemeentebreed ingezet waar vacante plekken zijn of waar extra vraag naar bezoek ontstaat. Zij bezoeken de 80+ ers in onze gemeente.
- Pastoraalbezoek aan huis (gevraagd en op eigen initiatief) waarbij het gesprek over leven- en geloven centraal staat.
- De seniorenbezoeker is lid van het seniorenbezoekersteam. De vorm van dit team zal verder ontwikkeld worden.
- De seniorenbezoeker houdt contact met de seniorenpastor, geeft signalen door en kan bij de seniorenpastor terecht voor advies.

6. Contactpersoon

De contactpersoon is 'de ogen en oren' van de sectie binnen de wijkgemeente. Vanuit dat standpunt wordt het contact onderhouden en gezocht met de gemeenteleden van het gedeelte (adressenbestand) waar hij of zij contactpersoon van is.

Taken:

- Zo snel mogelijk het eerste contact leggen bij nieuw ingekomen gemeenteleden. Onderdelen hierbij zijn: jezelf bekendmaken als contactpersoon namens de wijkgemeente, overhandigen welkomkaartje / bloemetje en eventuele noodzakelijke

papieren vanuit kerkelijk bureau (diverse informatiedocumenten en V&T-boekje, activiteitenkalender).

- Het regelmatig contactleggen met gemeenteleden die tot hun adressenbestand behoren. Feeling houden met betrekking tot 'wel en wee' en hierop gepast reageren. Wij spreken hierbij ook van het oppikken van signaaluitspraken gedaan door het gemeentelid die reden kunnen zijn om meer aandacht te geven (pastoraal – diaconaal).

Indien de situatie of de omstandigheden aanleiding geven dat er meer ondersteuning / aandacht moet worden gegeven dan de contactpersoon zelf kan geven, wordt in principe in eerste instantie contact gezocht met de pastoraal ouderling/ pastoraal medewerker. Zij geven het vervolgens door aan de betrokken predikant van de sectie.

Uiteraard wordt, waar het van belang is dat de overige pastoraal teamleden op de hoogte moeten zijn, in voorkomende gevallen waar wel 'ondersteuning' is gegeven door de contactpersoon, contact met hen gezocht. Er vindt dan uitwisseling van noodzakelijke informatie plaats.

- De contactpersoon heeft niet als primaire doel het aangaan van gesprekken over het geloof en de kerk. Maar legt en onderhoudt het contact in de geest van het medegemeentelid zijn. Ook dit is pastoraat; 'omzien naar elkaar'.

- Mogelijke vormen voor het leggen van contact zijn:

telefonisch contact, kaartje bezorgen, emailbericht, gesprek 'over de heg', op straat, koffievisite, ziekenbezoek.

- Aandacht geven in de vorm van een kaars aansteken, noemen in gebed. Dit ook benoemen bij de betrokkene.

- Het rondbrengen van speciale uitnodigingen voor een bijzondere dienst, paasgroet, kerstgroet, kerstboekje o.i.d., examenbloemetje, uitnodigingen rondbrengen voor catechese en groepsactiviteit.

- Het bezorgen van een bloemetje bij huwelijksjubileum en vanaf de 80 ste verjaardagen (zie hiervoor richtlijnen 'bloemen').

Overige zaken:

- De gelofte van geheimhouding wordt ook door deze personen afgelegd. Dit wordt gedaan op het moment dat de contactpersoon in het gesprek 'ja' zegt op de taak.

- Het rondbrengen van Samen Eén en de formulieren voor de vaste vrijwillige bijdrage (voorjaar) behoren niet meer standaard tot de taak van de contactpersoon. Hieraan deelnemen kan op vrijwillige basis.

- De contactpersoon is ook in het bezit van PE-kaarten van de gemeenteleden in zijn/haar adressenbestand. Wijzigingen, ingediend bij het kerkelijk bureau, leiden tot verstrekking van een vernieuwde PE-kaart. Bij uitschrijving wordt de PE-kaart vernietigd.

- Bij kerk-gerelateerde bezoeken buiten Veenendaal is het mogelijk reiskosten te declareren.

Richtlijn maximale kosten attenties (opnieuw vastgesteld januari 2023):

€ 7,50 – 10,00 voor ziekenhuisopname, thuiskomst uit ziekenhuis, langdurige ziekte, geboorte, verjaardagen 80+

€ 10,00 – 13,50 voor huwelijksjubileum 25, 40, en verder iedere 5 jaar.